

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשפ"ג 2022-2023

שם הקורס: ידע בעידן של ערעור האמת בחברה

מס' קורס: 0-129-1-0172

שם המרצה: ד"ר איתי פולק

שעות קבלה: יום א' _ בבנין ___ 70 ___ חדר _142_

יעדי ההוראה:

בשנים האחרונות האמת קיבלה משמעות חדשה. אנחנו חיים בעידן שבו המציאות הפכה תלויה בתפיסה שלנו ולא להפך. הראייה הסובייקטיבית מעצבת את העובדות-לכאורה, והאמת הוכפפה לכללי הפלורליזם. זוהי תקופה שבה ההבחנה בין מומחים לטוקבקיסטים מיטשטשת ויש ערעור מתמיד על משמעות האמת ועל הדרך לקבוע מה נכון ומה שגוי. בקורס זה נדון במשמעותו של מושג הידע בעידן של פוסט-אמת דרך עולמות תוכן שונים – בתקשורת, בפוליטיקה, בתרבות הפופולארית ובחינוך.

מטרת הקורס היא לאפשר למשתתפים:

- א. להכיר את היסודות הרעיוניים והתרבותיים שעיצבו את רוח התקופה ותפיסת מושגי הידע והאמת
- ב. להבין את ההבדלים בין תפיסות שונות של אמת ותהליכי הדמוקרטיזציה של הידע, ואת השלכותיהם על זירות חיים שונות
- ג. להעריך את האתגר שמציב עידן הפוסט-אמת לאנשי החינוך, ולהרחיב את נקודת המבט על הסוגיות המתהוות במפגש בין המדע, ההשכלה, התרבות הפופולארית ותהליכי הלמידה

פרשיות לימודים:

1. אמת: היסודות הפילוסופיים וההיסטוריים לדיון במשמעות הידע מהריאליזם לרלטיביזם
2. תרבות השקר וחוסר אמינות: הנטייה האנושית לחוסר אמינות ושימושיה החברתיים
3. חברה, פוליטיקה ותרבות בעידן הפוסט אמת: טכנולוגיה, רשתות חברתיות ופריחת הפופולריזם ממקיאבלי עד לטראמפ
4. ידע ופדגוגיה: כיצד משפיע הפלורליזם האפיסטמולוגי על הבנתנו את תפקידה של מערכת החינוך ותהליכי ההוראה והלמידה? כיצד צריכה להתמודד מערכת החינוך עם קריאת התגר על מעמד הידע? מה אנו מצפים ממערכת החינוך בעידן הפוסט-אמת?

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)

נוכחות	-	10%	___	חובה
בחנים ***	-	%	_____	
עבודות	-	90%	___	
מבחנים	-	%	_____	
סיורים	-	%	_____	
סה"כ	-	100%		

ציון סופי עובר: 56

*דגשים בעת קורונה:

אופן ההוראה בקורס - יתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

אופן הערכה בקורס - ככל שלא יתאפשר לקיים בחינות פרונטליות הן עשויות להשתנות למטלות חלופיות. עם זאת, המחלקה תשמור על הרכב הציון בקורס, כך שהמטלה החלופית שתינתן תהיה באותו משקל של המקורית.

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

ברהמס, י'. פילוסופיה של פוסט-אמת. המכון למחקרי בטחון לאומי, אוניברסיטת תל-אביב.
[/https://www.inss.org.il/he/publication/philosophy-of-post-truth](https://www.inss.org.il/he/publication/philosophy-of-post-truth)

בק, שי (עורך) (2016). *מידע ידע ודעת*. ת"א: מופת.

אנגלית

Arendt, Hannah. "Truth and Politics," In *The Portable Hannah Arendt*, edited by Peter Baehr, 545–75. London: Penguin, 2003.

Ball, J. (2017). *Post-truth: How bullshit conquered the world*. Biteback Publishing.

Barzilai, S., & Chinn, C. A. (2020). A review of educational responses to the "post-truth" condition: Four lenses on "post-truth" problems. *Educational Psychologist*, 55(3), 107-119.

Boghossian, P. (2007). *Fear of knowledge: Against relativism and constructivism*. Clarendon Press.

Breakstone, Joel, Sarah McGrew, Mark Smith, Teresa Ortega, and Sam Wineburg. "Why we need a new approach to teaching digital literacy." *Phi Delta Kappan* 99, no. 6 (2018): 27-32.

Chinn, C. A., Barzilai, S., & Duncan, R. G. (2021). Education for a "post-truth" world: New directions for research and practice. *Educational Researcher*, 50(1), 51-60.

- Foucault, Michel. "Truth and Power," In *The Essential Works of Michel Foucault, 1954-1984*, edited by Paul Rabinow, 111–33. London: Penguin, 2002.
- Frankfurt, H. G. (2009). *On bullshit*. Princeton University Press.
- Galvin, S., & Greenhow, C. (2020). Writing on social media: A review of research in the high school classroom. *TechTrends*, 64(1), 57-69.
- Hobbs, R. (2017). Teaching and Learning in a Post-Truth World. *Educational Leadership*, 75(3), 26-31.
- Horsthemke, K. (2017). '# FactsMustFall'?—education in a post-truth, post-truthful world. *Ethics and Education*, 12(3), 273-288.
- Krasni, J. (2020). How to hijack a discourse? Reflections on the concepts of post-truth and fake news. *Humanities and Social Sciences Communications*, 7(1), 1-10.
- Lapsley, D., & Chaloner, D. (2020). Post-truth and science identity: A virtue-based approach to science education. *Educational Psychologist*, 55(3), 132-143.
- Lewandowsky, S., Ecker, U. K., & Cook, J. (2017). Beyond misinformation: Understanding and coping with the "post-truth" era. *Journal of applied research in memory and cognition*, 6(4), 353-369.
- Lewandowsky, S., & Van Der Linden, S. (2021). Countering misinformation and fake news through inoculation and prebunking. *European Review of Social Psychology*, 32(2), 348-384.
- Lorenz-Spreen, P., Lewandowsky, S., Sunstein, C. R., & Hertwig, R. (2020). How behavioural sciences can promote truth, autonomy and democratic discourse online. *Nature human behaviour*, 4(11), 1102-1109.
- Mazar, N., Amir, O., & Ariely, D. (2008). The dishonesty of honest people: A theory of self-concept maintenance. *Journal of marketing research*, 45(6), 633-644.
- McIntyre, L. (2018). *Post-truth*. MIT Press.
- Peters, M. A. (2017). Education in a post-truth world. *Educational Philosophy and Theory*, 49:6, 563-566.
- Peters, M. A. (2019). Anti-intellectualism is a virus. *Educational Philosophy and Theory*, 51:4, pp.357-363
- Peters, M. A., Rider, S., Hyvönen, M., & Besley, T. (Eds.). (2018). *Post-truth, fake news: Viral modernity & higher education*. Springer.
- Pluckrose, H., & Lindsay, J. A. (2020). *Cynical theories: How activist scholarship made everything about race, gender, and identity—and why this harms everybody*. Pitchstone Publishing (US&CA).
- Swire-Thompson, B., Ecker, U. K., Lewandowsky, S., & Berinsky, A. J. (2020). They might be a liar but they're my liar: Source evaluation and the prevalence of misinformation. *Political Psychology*, 41(1), 21-34.
- Young, M. (2013). Overcoming the crisis in curriculum theory: a knowledge-based approach. *Journal of curriculum studies*, 45(2), 101-118.